

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง การประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า
หรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า
พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (๒๒) ของ ๙ ในข้อ ๓ กำหนดให้ “การประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า หรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น คณะกรรมการสาธารณสุขในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๑๙-๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีมติให้ออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า หรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า เพื่อควบคุม ป้องกัน กำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าว ให้ถูกสุขลักษณะและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำแนะนำนี้

“สถานประกอบกิจการ” หมายถึง กิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า หรือกิจการให้บริการลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า

“กิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า” หมายถึง ลานหรือสถานที่ที่มีการให้บริการรับฝาก ให้เช่า เก็บรักษา หรือล้างทำความสะอาดตู้บรรจุสินค้า และหมายความรวมถึงการให้บริการรับจ้างซ่อม ประกอบ เคาะ ปะผุ ทาสี หรือสารกันสนิมด้วย

“กิจการให้บริการลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า” หมายถึง ลานหรือสถานที่ที่มียานยนต์ประเภทรถหัวลากไว้ให้บริการ หรือให้เช่าในการขนส่งตู้บรรจุสินค้า เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และหมายความรวมถึงลานหรือสถานที่มีไว้ให้เช่าเพื่อจอดรถหัวลาก เพื่อขนส่งตู้บรรจุสินค้า ไม่ว่ากิจการนั้น จะมีการซ่อมหรือบำรุงรักษารถหัวลากดังกล่าวด้วยหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๒ สถานประกอบกิจการต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว และปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามคำแนะนำนี้

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง และลักษณะอาคาร

๓.๑ สถานที่ประกอบกิจการตั้งอยู่ห่างจาก ศาสนสถาน โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้นหรือผู้พิการ หรือสถานที่อื่นใดที่ต้องมีการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนเป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องไม่อยู่ในระยะที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนหรือต้องจัดให้มีระบบป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงเส้นทางเข้า ออก หรือสถานที่ที่การคมนาคมไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้เส้นทางสัญจรด้วย

๓.๒ สถานประกอบกิจการต้องวางผังการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น พื้นที่สำหรับตรวจรับ ตู้บรรจุสินค้า ลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า พื้นที่จัดวางตู้บรรจุสินค้า และพื้นที่ซ่อมบำรุงตู้บรรจุสินค้า และมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดวางตู้บรรจุสินค้า หรือจอดรถหัวลาก ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการซ่อมประกอบ เคาะ ปะผุ

ทาสีหรือสารกันสนิม จะต้องแบ่งพื้นที่ดำเนินการอย่างชัดเจน รวมทั้งต้องมีการกำหนดเส้นทางเดินรถและความกว้างที่เหมาะสม มีการติดตั้งป้ายหรือขีดเส้นสัญลักษณ์

๓.๓ มีระบบระบายน้ำ และตะแกรงดักเศษขยะที่มีประสิทธิภาพ

๓.๔ พื้นลานที่มีการจัดวางตู้บรรจุสินค้า หรือจอตรถหัวลาก หรือถนน ภายในสถานประกอบการ ต้องเป็นคอนกรีต หรือลาดยาง หรือทำด้วยวัสดุอื่นใดที่แข็งแรง อยู่ในสภาพดี เหมาะสม ปลอดภัย และทำความสะอาดได้ง่าย

๓.๕ มีแนวกันชนโดยรอบสถานประกอบการ เช่น ต้นไม้สูงตามแนวกำแพงหรือ สแลนกันลม โดยให้มีความสูงเพียงพอที่จะป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์

๔.๑ เครื่องจักรในการยกตู้บรรจุสินค้าหรือรถยกต้องอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ติดตั้งในพื้นที่ที่เหมาะสมในขณะที่ใช้งาน

๔.๒ มีการตรวจสอบสภาพและการซ่อมบำรุงรถหัวลาก รถยก เครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ อย่างสม่ำเสมอ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการ

๕.๑ มีมาตรการเพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง เช่น การล้างล้อก่อนเข้า-ออกจากสถานประกอบการ การจำกัดความเร็วของรถที่วิ่งในสถานประกอบการ การฉีดพรมน้ำ และต้องจัดให้มีการล้างทำความสะอาดถนนภายในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ

๕.๒ จัดให้มีพื้นที่หรือบริเวณเฉพาะสำหรับล้างทำความสะอาดตู้บรรจุสินค้า หรือรถหัวลากที่เหมาะสม และมีการควบคุมให้ล้างทำความสะอาดล้อรถ เช่น บ่อล้างล้อ จุดสเปรย์น้ำฉีดทำความสะอาดที่มีประสิทธิภาพ ก่อนออกจากสถานประกอบการ

๕.๓ จัดให้มีพื้นที่หรือบริเวณสำหรับจอตรถหัวลาก หรือตู้บรรจุสินค้า ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และเป็นสัดส่วน การจัดวางตู้บรรจุสินค้า หรือวัสดุซ้อนทับสูง ควรมีความมั่นคง จัดวางอย่างเป็นระเบียบ มีระยะห่างที่เหมาะสม ไม่ปะปนกัน ไม่สุ่มเสี่ยงต่อการร่วงหล่นหรือพังทลาย และต้องสะดวก ปลอดภัยเมื่อมีการลำเลียงหรือเคลื่อนย้าย

๕.๔ ในกรณีที่มีการซ่อม ประกอบ เคาะ ปะผุ พ่นสีหรือสารกันสนิม ให้จัดพื้นที่หรือบริเวณเฉพาะในการดำเนินงาน โดยการเลือกพื้นที่ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง ทั้งทางด้านกลิ่นของสารเคมี ไอระเหย ฝุ่นละออง เสียงดัง ให้มีการควบคุมหรือติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันหรือลดผลกระทบดังกล่าว และจัดให้มีการระบายอากาศที่มีประสิทธิภาพ

๕.๕ มีการกำหนดวิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องเพื่อลดการรั่วไหล รวมทั้งเก็บ หรือรวบรวม น้ำมันใช้แล้วในภาชนะที่ป้องกันการระเหย และเก็บสารเคมีอย่างเหมาะสมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๖ มีการควบคุมความเร็วของรถบรรทุก โดยจำกัดระดับความเร็วขณะวิ่งผ่านชุมชน โดยรอบสถานประกอบการ รวมถึงห้ามจอตรถหัวลากในพื้นที่สาธารณะและกีดขวางทางจราจร

๕.๗ มีการควบคุมการเดินรถภายในสถานประกอบการ และเส้นทางเข้าออกอย่างปลอดภัย

๕.๘ มีมาตรการด้านความปลอดภัยของสถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสุขาภิบาล

๖.๑ สถานประกอบการต้องมีการเก็บ รวบรวม หรือกำจัดมูลฝอย และของเสียอันตราย

ที่เป็นสารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการล้าง ทำความสะอาด และซ่อมบำรุงตู้บรรจุสินค้าหรือรถหัวลาก หรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และจะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ มีการบำบัดน้ำเสียจากสถานประกอบกิจการอย่างเหมาะสม เช่น บ่อดักไขมัน การบำบัดด้วยสารเคมี ก่อนระบายสู่แหล่งน้ำสาธารณะโดยไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

๖.๓ จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือ บริเวณหน้าห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะพร้อมสุขุ โดยแยกออกจากบริเวณประกอบกิจการ และมีการดูแลรักษาความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะเป็นประจำทุกวัน

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และอาชีวอนามัย

๗.๑ มีมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะการทำงานที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น และการพังทลาย การทำงานในที่อับอากาศ และปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ มีการควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม และมีมาตรฐานตลอดเวลาการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการใช้ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ดังกล่าว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๗.๓ มีการป้องกันและระงับอัคคีภัยตามความเหมาะสม เช่น มีเส้นทางหนีไฟ ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้าย ระบบน้ำดับเพลิง ระบบดับเพลิง การฝึกซ้อมดับเพลิง และอพยพหนีไฟ ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายควบคุมอาคาร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ จัดให้มีห้องพยาบาลหรือชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ในสถานประกอบกิจการ และพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลาพร้อมผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสุขุม กาญจนพิมาย)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข